

מפעולות ועד הלשון

רשימת הזוחלים והדוחיים המצויים בארץ

הרשימה הנדפסת להלן היא פרי עבודה של הועדה למונחי הזואולוגיה שישבה בתל-אביב. חבריה הם: פ. אוירבך (יו"ר), מ. אזרחי וד"ר ש. טשרניחובסקי מחברי ועד הלשון, והה' ד"ר אל. ברש, מורה לטבע, ד"ר ע. ליבמן (איכטולוג מומחה, ד"ר ה. מנדלסון, זואולוג מן המכון הביולוגי-הפרדגוגי, י. מרגולין—מנהל המכון הנ"ל וא. פלדמן—אגרונום, עורך הטבע והארץ". כמו כן השתתפו בחלק זה של עבודתה המזכירים מר א. זידמן (תשרי - ניסן תרצ"ז) וש. ייבין (אחר זאת). כמו ברשימת הדגים, שחלק ממנה נדפס בלוחות מיוחדים וחלק נוסף גם במלון למונחי המטבח, כן גם ברשימות האלה שמה לה הועדה לקו לקבוע שמות ביחוד לבעלי החי המצויים בארץ, ובראש ובראשונה להחזיר לישראל את השמות הבאים בספרותנו העתיקה (במקרא, במשנה, בתלמוד ובמדרשים). רק במקום שאי אפשר היה למצוא שם לחיה מן החיות בספרות העתיקה ראתה הועדה לחדש ולכנות בעל-חי זה בשם המיוסד על מראהו, מבנהו, תכונותיו או מקום המצאו הרגיל. לעיני הועדה היה רוב החומר הלשוני שנתפרסם בענין הנדון, ואולם היא ראתה רשות לצמצמה לשנות ממה שהניחו קודמיה בכל אשר מצאה שהשמות המחודשים לא התאימו לתפקידם, אם מבחינת צלילם או מבחינת משקלם או מבחינת תכנם.

תל-אביב, כ' תמוז תרצ"ח

זוּחָלִים REPTILIA

א. בְּעֵלֵי קֶשֶׁשִׁים I. SQUAMATA

1. לָטְאוֹת 1. LACERTILIA

A. GECKONIDAE

א. שְׁמָמִיּוֹת

a. <i>Stenodactylus elegans</i>	א. שְׁמָמִית קְצֶרֶת-הָאֲצָבָע, שְׁמָמִית-הַמְדָבָר
b. <i>Gymnodactylus kotschyl</i>	ב. שְׁמָמִית-הָאֵילָנוֹת
c. <i>Tropicolotes steudneri</i>	ג. שְׁמָמִית הַנְּזָסִית
d. <i>Hemidactylus turcicus</i>	ד. שְׁמָמִית-הַבְּתָיִם
e. <i>Ptyodactylus hasselquisti</i>	ה. שְׁמָמִית-הַסְּלָעִים
f. (<i>Pristuris rupestris</i>)	ו. שְׁמָמִית-הַיּוֹם

(1) השתתף בישיבות עד צאתו מן הארץ בחורף תרצ"ח.

B. AGAMIDAE	ב. חרדונים
a. <i>Agama stellio</i>	א. החרדון המצוי
b. <i>Agama ruderala</i>	ב. חרדון הערבה
c. <i>Agama pallida</i>	ג. חרדון המדבר
d. <i>Agama sinaita</i>	ד. החרדון הסינאי
e. <i>Uromasticus aegypticus</i>	ה. חרדון הצב
C. ANGUIDAE	ג. קמטניים
a. <i>Ophisaurus (Pseudopus) apus</i>	א. הקמטן
D. VARANIDAE	ד. אנקיים
a. <i>Varanus griseus</i>	א. האנקה, הפח
E. AMPHISBAENIDAE	ה. לטאות-הטבעות
a. <i>Blanus strauchi</i>	א. לטאת הטבעות
F. LACERTIDAE	ו. לטאות
a. <i>Lacerta laevis</i>	א. (הלטאה) הזריוה
b. <i>Lacerta viridis</i>	ב. (הלטאה) הירקה
c. <i>Acanthodactylus schreiberi (syriacus)</i>	ג. לטאת השפלה
d. <i>Acanthodactylus scutellatus</i>	ד. לטאת החולות
e. <i>Acanthodactylus boscianus</i>	ה. לטאת המדבר
f. <i>Acanthodactylus pardalis</i>	ו. לטאת הערבה
g. <i>Acanthodactylus tristrami</i>	ז. לטאת-טר(י)סטרים
h. <i>Acanthodactylus robustus</i>	ח. הלטאה המסרבלת
i. <i>Eremias guttulata</i>	ט. הלטאה העינונית
j. <i>Eremias brevisrostris</i>	י. הלטאה קצרת-האף
k. <i>Ophisops elegans</i>	יא. לטאת עין-הנחש
G. SCINCIDAE	ז. חמטים
a. <i>Scincus officinalis</i>	א. החמט המצרי
b. <i>Mabuia vittata</i>	ב. חמט הפסים
c. <i>Ablepharus kitalebil (pannonicus)</i>	ג. החמט חסר-העפעפים
d. <i>Chalcides ocellatus</i>	ד. החמט העינוני
e. <i>Chalcides sepsoides</i>	ה. החמט
f. <i>Chalcides guentheri (monodactylus)</i>	ו. החמט הנחשוני
g. <i>Ophiomorus latastei (punctatissimus)</i>	ז. החמט הנקד
h. <i>Eumeces schneideri</i>	ח. החמט המנמר

2. RHIPTOGLOSSA מְחִלְעֵי-לָשׁוֹן .2
- A. CHAMAELEONTIDAE א. חֲמַלְעוֹנוֹת
- a. *Chamaeleon vulgaris* א. חֲמַלְעוֹן
3. OPHIDIA נְחָשִׁים .3
- A. BOIDAE א. חֲנָקִיִּים
- i. Boidae 1. חֲנָקִים
- a. *Eryx jaculus* א. חֲנָק
- B. TYPHLOPIDAE ב. שְׁלִשְׁוֹלִיִּים
- a. *Typhlops vermicularis* א. הַנְּחָשׁ הַשְּׁלִשְׁוֹלִי
- b. *Typhlops simoni* ב. הַנְּחָשׁ הַשְּׁלִשְׁוֹלִי חֲדֵר-הָרֶאֶשׁ
- c. *Leptotyphlops phillipai* ג. הַנְּחָשׁ הַשְּׁלִשְׁוֹלִי הַדָּק
- C. COLUBRIDAE ג. וְעִמְנִיִּים
- i. Aglyphae 1. אֵי-אֲרָסִיִּים
- a. *Natrix tessellatus* א. נְחָשׁ-הַמַּיִם
- b. *Coluber asianus (jugularis)* ב. הַנְּחָשׁ הַשְּׁחֹר
- c. *Coluber najadum* ג. הַנְּחָשׁ הַזֵּיתָנִי
- d. *Coluber ravergleri* ד. נְחָשׁ-הַמְּטַבְעוֹת
- e. *Lytorhynchus diadema* ה. נְחָשׁ-הַחֹלּוֹת
- f. *Contia coronella* ו. הַנְּחָשׁ הַשְּׁטוּחַ
- g. *Contia fasciata* ז. נְחָשׁ-הָאֲזוּרִים
- h. *Contia decemlineata* ח. הַנְּחָשׁ הַמְּקוֹקוֹ
- i. *Contia rothi* ט. הַנְּחָשׁ טְלוֹא-הָרֶאֶשׁ
- j. *Holarchus melanocephalus* י. הַנְּחָשׁ שְׁחוֹר-הָרֶאֶשׁ
- ii. Opistoglyphae 11. אֲרָסִיִּים לְמַחְצָה
- a. *Micrelaps muelleri* א. נְחָשׁ-הַמְּחַרְזֵת
- b. *Tarbophis fallax* ב. עֵין-הַחֲתוּל
- c. *Malpolon monspessulanum* ג. תְּלוּם-הַקְּשָׁשִׁים
- d. *Psammophis schokari* ד. הָאֲרִבְעָקוֹ
- iii. Proteroglyphae 111. אֲרָסִיִּים
- a. *Naja haje* א. פְּתָן
- D. VIPERIDAE ד. צְפַעוֹנִיִּים
- i. Viperinae 1. צְפַעוֹנִים
- a. *Vipera lebetina* א. צְפַע

- b. *Echis coloratus* ב. אַפֶּקָה
 c. *Cerastes cornutus* ג. שְׁפִיטוֹן

II. CROCODILIA תנינים ב.

1. CROCODILIDAE תניניים 1.

A. EMYDOSAURIA א.

- a. *Crocodylus vulgaris* א. תנין-היאור

III. TESTUDINATA vel CHELONIA * צבים או גלים 3.

1. CRYPTODIRA מִכְנָסֵי-צִוָּאר 1.

A. TESTUDINIDAE א.

א. צבי-גל-היבשה

- a. *Testudo ibera* א. צב-גל-היבשה

B. EMYDINAE ב.

ב. צבי-גל-הקצות

- a. *Clemmys caspica* א. צב-גל-הקצות

2. CHELONIIDAE צבי-גל-הימים 2.

A. CHELONIIDAE א.

א.

- a. *Thalassochelys caretta* א. צב-גל-הימים החום

- b. *Chelone mydas* ב. צב-גל-הימים הירוק

3. TRIONYCHOIDAE הצבים-הגלים הרכים 3.

A. TRIONYCHIDAE א.

א.

- a. *Trionyx triunguis (niloticus)* א. הצב-הגל-הרף (שקש-הצפרנדים)

AMPHIBIA דו-חיים

Seefrosch	<i>Rana ridibunda</i>	צפרדע-הנחל
grüne Kröte	<i>Bufo viridis</i>	הקרפדה הירוקה
Knoblauchskröte	<i>Pelobates syriacus</i>	הקרפדה החומה
Laubfrosch	<i>Hyla arborea</i>	צפרדע-האילן
Bandmolch	<i>Triturus vittatus (Triton)</i>	טריטון
Feuersalamander	<i>Salamandra maculosa</i>	סלמנדרה

* סמרא, שמיני ג.